Ч. 167 Пятниця 26 липня (7 серпня) 1896. Рік VI

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за вложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Дальші події на Креті і в Македониї.

Послідні вісти з Константинополя, Крети і Македониї кажуть здогадувати ся, що в Туреччинї доходить вже до кризи, котра готова закінчити ся якоюсь катастрофою. В Константинополи слїдно якийсь горячковий рух. В Порті відбувають ся безустанно наради, межи Портою, а палатою султана слїдно якийсь оживлений рух, а в кругах войскових велику діяльність. В арсеналах веде ся робота з великим поспіхом і видко, що Туреччина зброїть ся.

Рівночасно надходять з Крети, що раз більше непокоючі вісти. Християнські посли виїхали з Канеї, а декотрі з них прилучили ся до ворохобників. З Льондона доносять, що давнїйший ґубернатор в Канеї Гасан-паша обняв з початком сего місяця знову своє урядованє і дня 3 с. м. відбував подорож інспекцийну. Збунтовані магометани, котрих явило ся кілька тисячів під містом, напали на него, стягнули его з коня і страшно побили. Серед християньскої людности настав переполох і аж войско з Канеї зробило знову спокій. З Атин доносять знову, що ворохобники видали відозву, в котрій жадають прилученя Крети до Грециї. Се здаєсь єсть і остаточна цїль цїлої ворохобнї на Креті. Питанє лиш, чи серед теперішних обставин она буде осягнена. Ворохобників має бути велика сила і они завдяки Грециї суть добре узброєнї, мають навіть пять гірских пушок і подостатком амуниции.

З Македониї доносять знов, що в теперішнім часї межи турецким войском, а ворохобниками ведуть ся формальні битви і то що раз на більші розміри. Під Ратраницею стануло до битви з ворохобниками 1200 Турків, отже не мало, що менше мусїло бути і ворохобників. Недалеко Монастиря прийшло так само до бійки межи відділом грецких повстанців, а турецким войском. Порта задля лихих фінансів не може в зворохобленї сторони висилати борзо і достаточну скількість войска, тож зброїть пограничну людність магометаньску.

Замітне то, що революцийний рух в Македониї піддержує майже виключно лиш сама Грециа і ширить его, що раз дальше. О тій систематичній акциї Грециї в Македониї доносять до Pol. Corr. з Константинополя, очевидно на основі консулярних справоздань, як слїдує:

Здаєсь, що Грециа вже від довшого часу приготовляла ту свою роботу. Турецкий войсковий аташе в Атинах і турецкі консулї в Лярисї і Вольо доносили вже кілька недїль тому назад що в Грециї лагодять ся ватаги ворохобників, котрі мають впасти до Македониї. Під конець червня веліла Порта змобілїзувати в монастирскім вілаєті 12 баталїонів редифів, очевидно на то, щоби еї не заскочила несподіванка, яка лагодила ся в Грециї. Ворохобники стали переходити через границю в сторонах як гори Мецово на західнім побережу солуньского заливу. Турецка сторожа погранична пильнувала досить добре границї а зносини турецкого войска з Греками були добрі. Греки купували риж від воляків, котрі бувають завсїгди добре запровіянтовані. Нараз, від часу послїдних подій на Креті, ті добрі зносини урвали ся.

Одна ватага грецких ворохобників переступила турецку границю межи Мецовом а Міле та зайшла в гори Піндос. Она в силї 300 людий напала межи Краніею а Кібурнею на відділ турецкого войска і розбила его убивши 20 людий. Незадовго опісля розпала ся она на менші ватаги по 50 до 80 людий. Друга ватага впала на турецку сторону коло міста Еласони, і одна часть еї завела була бійку з турецким войском коло Краиляра. Третя ватага впала знову межи Плтамою а Незеросом. Коло Катеріни стрітила она турецке войско, з котрим завела зараз бійку, побила его, спалила одно сїльце в горах Флямбурон, а опісля коло Караферії розбила зовсїм більший відділ турецкого войска. І та третя ватага розділила ся на два відділи.

З тими ватагами не могло дати собі ради турецке войско і монастирский валї дістав приказ, щоби для поборюваня тих грецких повстанців узброював Альбанців. В тій цїли вибрав ся він в подорож до Прилепу і як вже знаємо, позискав собі альбаньских проводирів, котрі навіть зложили присягу, що будуть помагати турецкому правительству. Показує ся отже наглядно, що ся акция турецкого правительства не мала на цїли простих розбишаків, як то голошено з Константинополя урядовими телєграмами, але грецких повстанців. . .

Дописуватель згаданої ґазети додає ще, що послїдними днями впала від сторони заливу ще четверта ватага грецка і на диво силу всїх тих ватаг обчисляє не на більше як на 400 людий, хоч преці перша з них мала вже 300. За то трохи лїпше обчисляє він силу турецкого войска в зворохобленій провінциї, котра обнимає цїлий полудневий вілает монастирский на просторі 10.000 квадратових кільометрів. В сю сторону вислано в послїдних осьми днях із Скопля, Солуня, Янини і Монастира 3.000 войска; до того приходить ще 6000 людий давнїйше розміщеного тут пішого войска і кавалерия, артилерия та жандермерия числом що найбільше 2000 людий отже всего 11.000 не

Сонце і его затьміня.

На недїлю рано дня 9 с м., отже за три дни, припадає одно із найвеличавійших з'явищ в природі — повне затьмінє сонця. Затьміня сонця повтаряють ся що 18 лїт і 11 днїв, отже не конче суть рідкі і незвичайні, але мало де можна їх добре видїти, бо не завсїгди припадають на одно і то саме місце на земли. Тай теперішне повне затьмінє буде можна видїти найлїпше лиш далеко на півночи, на побережу Норвеґії в місточку Боде над Вест-фіордом напроти островів Льофотів, відтак у фінляндскім місточку Енонтекіє на границї Швециї і Росиї, дальше в місточку Вадзе над Варенґер-фіордом в ледоватім мори, в половині острова Нової землї, в Сибіри при устю ріки Об і т. д. У всхідній і середній Европі ледви, що слїди того затьміня буде видко, оно там не буде повне лиш часткове.

А повне затьмінє сонця то неаби яке з'явище. Навіть на чоловіка, котрий дуже добре знає, що то єсть затьмінє і звідки оно бере ся, робить оно величезне враженє. Представмо собі лиш, як оно виглядає. Сонце зійшло н. пр. як звичайно, вся природа ожила. Чоловік встав до роботи, зьвірята вийшли на пашу, птицї защебетали між галузем дерев. Небо чисте і ясне, анї одної хмарки на нїм. Аж ось нараз настає якась несподіваня зміна; поволи і незначно робить ся темно на земли, западає вечірний сумерк. Сонце чогось блїдне, его проміне слабне і тратить теплоту; на земли віє холодом, від котрого чоловіка аж дрож бере. Птицї найскорше відчувають ту якусь зміну; сьвіх їх втихає, як коли-б при заході сонця, они стають неспокійні, криють ся в гущавинї або залїтають до гнїздочок. Всяка инша зьвірина так само неспокійна і криє ся; навіть худобина перестає пасти ся і вертає назад до обори. Все тихне і мовкне. Тимчасом місяць насуває ся чим раз більше на сонце, так, що вже можемо споглядати на него і голим оком. Із сонца видко ще лиш малий кусень, серпок; він стає чим раз менший і менший і наконец зовсїм щезає. Послїдне проміне сонця згасло і на земли настала темнота, як в ночи. А на небі представляє ся нам величаве, майже непонятне з'явище. Там, де було сонце, видко теперь темний, чорний кружок, доокола котрого яснїє якесь зарево. Але то зарево — т. зв. корона сонця — не зовсїм однаково кругле, не однаково ясне, а більше грапчасте; місцями, чи то в чотирох, пятьох хісцях, творять ся часом ніби вязанки проміня, котрі вистають дуже далеко поза чорний кружок. Коли ще глянути на то зарево хоч би лиш крізь слабо приближаючий дальновид, то видко в нїм ще якесь нове з'явище: коло самого берега чорного кружка, як би таки з него, підоймає ся місцями в гору нїби якась червона поломінь, нїби бухає з того кружка і заєдно змінює свій вид. То так звані протуберанци або огнисті тумани. Як би на звеличанє цїлого того з'явище ще й цїле небо стає темне, а на нїм показують ся зьвізди, як би серед ночи. На земли темно; навіть читати не можна, хиба що хтось засьвітив би собі лямпу. Лиш доокола овиду при самій земли трохи яснїйше, так, як би там зоріло. По тім лиш здогадуємось, що то лиш тут, на сїм одним місци так темно, а там десь дальше, єсть ще якесь сьвітло. Нараз з правого боку чорного кружка щезає то з'явище і за кілька мінут зачинає провиднювати ся. Вся природа, а з нею і чоловік аж лекше віддихає, бо вже показуєсь перше проміне дневного сьвітла. Сонце стає що раз яснїйше і па конець сьвітить, як сьвітило. Затьмінє сонця скінчило ся.

Але аж тепер зачинає себе чоловік питати, що то було і звідки оно взяло ся. Довгі, предовгі лїта було се з'явище найбільшою загадкою для чоловіка і він не видїв в тім нїякої иншої причини, як лиш нечисту силу. Що-ж в тім дивного, що в найдавнїйших часах не могли собі люди пояснити того инакше, як лиш тим, що казали, що то дух тьми боре ся з духом сьвітла, що нечиста сила накидаєсь на сонце, щоби его здоймити з неба. Та-ж ще й нинї суть народи, котрі не инакше лиш в той спосіб поясняють собі затьмінє сонця. Хінцї н. пр., коли настане затьмінє сонця, роблять все, що лиш можуть, щобы відогнати від него нечистого духа; они стріляють з армат і рушниць, бубнять і трублять, бють в кітли, кида-

вчисляючи в то тих 12 баталїонів редифів, котрі мобілїзують ся. Коли-ж ще зважимо, що турецке правительство зброїть ще й Арнаутів, то покаже ся, що оно збирає тут таки велику силу войскову і що небезпечність мусить бути таки велика. Ту на всякий случай значну силу турецкого войска стараєсь дописуватель згаданої ґазети пояснити тим, що з одної сторони обшар, який займили ворохобники єсть дуже значний а відтак і війна з повстанцями єсть труднїйша. Але небезпечности, яка лежить в зброєню Арнаутів, вже й сам дописуватель не таїть і каже, що то може розбудити пристрасти серед мішанини народної, яка єсть на Балканї і довести до елементарного вибуху.

Ц. к. краєва комісия для ревізиї катастру податку ґрунтового.

Ц. к. комісия краєва для ревізиї катастру податку ґрунтового відбула передвчера пополудни друге повне засїданє. По довгій вичерпуючій дискусиї, ухвалено цїлу проґраму роботи.

На внесенє члена комісиї ґр. Стан. Стадницкого постановлено видати урядове оповіщенє, котре зверталоби увагу інтересованих сторін на короткість часу, якій комісия має до полагодженя своєї дїяльности і предложеня виготовлених оператів ревізийних центральній комісиї у Відни, а в тім оповіщеню подати речинець до дня 15 вересня с. р., до котрого то речинця мусять бути внесені закиди інтересованих властителїв ґрунтів, коли їх комісия має совістно розглянути (гл. дотичну новинку в нинїшнім числї часописи).

Відтак роздїлила ся комісия на три підкомітети для районів львівского, краківского і тернопільского.

Підкомітет львівский вибрав предсїдателем п. Стан. Гнївоша, підкомітет краківский п. Иос. Менциньского, а тернопільский - п. Меч. Онишкевича.

Відтак в підкомітетах роздїлено роботу між себе в той спосіб, що члени по двох розібрали повітами рекламациї сторін взглядно акти доходженя евіденцийних ґеометрів до розгляду і ставленя внесень в підкомітетах, котрі предложать ті внесеня повній комісиї до рішеня.

Вкінци комісия повна затвердила наведені ухвали підкомітетів, котрі розпочали свої роботи з вчерашним днем.

Перегляд полїтичний.

Закон о новій ординациї громадскій для міст, в котрих не обовязує закон з 13 марта 1889 р. і для значнїйших громад, ухвалений галицким соймом одержав найв. санкцию.

Рада міста Відня ухвалила 25000 зр. на удекорованє улиць, котрими цар буде переїзджати в часї своєї гостини. Приїзду царя сподївають ся на день 27 с. м.

Після віденьских ґазет здаєсь бути певною річию, що ведуть ся переговори в справі наклоненя Анґлїї, щоби она приступила знову до акциї держав в справі кретийскій. Розходить ся о то, щоби винайти спосіб, яким можна би одержати певність, що на Креті будуть заведені реформи. Під тими услівями Анґлїя мабуть прилучилась би і до гадки бльокади Крети.

Париский Nord орґан росийского мінїстерства справ заграничних потверджає вість, що подорож царя до Франциї єсть річию постановленою, однакож речинець остаточно не єсть ще означений.

Новинки.

Львів дня 6 серпня 1896.

— Ц к краєва комісия для ревізиї катастру податку ґрунтового розпочала свою дїяльність дня 4-го серпня с. р. Після §. 17 закона з дня 12 липня 1896 В. з. д. ч. 121 мусить комісия покінчити свою роботу найдальше до 6 місяців. Однако в тім часї мусять бути після §. 16 згаданого закона подані і вислїди ухвал комісиї в нових кляcових зуставленях і повітових переглядах, а то буде вимагати що найменше двох місяцїв часу. Отже для самого полагодженя своїх праць не буде мати комісия більше часу як чотири місяцї. Супротив того просить комісия сторони інтересовані, котрі хотїли би ще вносити якї рекламациї що-до оцїнки ґрунтів, щоби зробили то найпізнїйше до 15 вересня с. р. і тим способом подали комісиї можність справу совістно полагодити.

— П. Мінїстер зелїзниць ґенерал Ґутенберґ виїхав вчера з Відня на інспекцию до Галичини. Нинї гостить п. Мінїстер в Кракові, дня 7 серпня буде в Дембици, Ярославі і Перемишли, дня 8 серпня приїде до Львова, а дня 10 від'їде до Підволочиск. Дня 11 серпня переїде п. Мінїстер через Львів до Станиславова, а звідтам до Чернівець. Відтак через Станиславів, Стрий, Хирів і Нове Загірє поїде до західної Галичини. Подорож інспекцийна по Галичинї скінчить ся імовірно дня 16 серпня.

— Огнї. В Пісках під Щирцем вибух огонь в ночи з дня 20 на 21 липня і знищив дві селяньскі загороди Федька Хомпна і Федька Біленя. Шкода 868 зр. була обезпечена на 700 зр. Огонь був імовірно підложений. — В Суховоли, брідского повіта, вибух пожар в стодолї Мартина Городецкого і при сприяючім вітрі обхопив скоро всї господарскі будинки на тім обійстю і загороду сусїда Павла Паньковицкого. Огонь так скоро ширив ся, що навіть не можна було вуратувати худоби. Шкода виносить звиж 2000 зр. Причиною пожару були дїти, що для забавки розклали собі огонь в стодолї.

— Руский театр в Чернівцях Наш театр, що зістає під зарядом „Руской Бесїди" у Львові, загадує — як довідує ся черновецка „Буковина" з певного жерела — загостити до Чернівцїв. Коло 1-го вересня буде гостити в Городенцї, а потім коло 25-го вересня вибере ся на Буковину, при чім вступить до Чернівцїв, а рад би поступити також до Кіцманя. Залежить все від того, чи зложать ся обставини корисно для театру. А се в великій части залежить знов від черновецких Русинів.

— Салїнарні робітники в Дрогобичи, з нагоди значного підвисшеня їх емеритури та провізиї для вдів і сиріт по них, замовили на день 4-го с. м. в тамошних церквах обох обрядів торжественну службу Божу за Цїсаря. По богослуженю, котре відправлено в присутности урядників, удали ся робітники до канцеляриї заряду, де по окликах в честь Цїсаря просили, щоби подано до відомости Монарха їх вірнопіддану подяку.

— Пожар лїса. З Підлютого пишуть: В пятницю дня 31 липня заняв ся з невідомої причини сегорічний зруб в лїсах митрополичих. Огонь тревав до суботи з полудня; щастєм угасив страшну пожежу дощ, котрий пустив ся около год. 3-ої по полудни в суботу. Згоріло около 30 моргів зрубу. Шкоду, яку на разї обчислити годї, поносить виключно і підприємство вирубу лїсів, котре зрубані зимою дерева не вспіло ще з місця забрати. Адмінїстрация дібр митрополичих не поносить нїякої шкоди, хиба в молоднику, який сего року засїяв ся.

ють горшками об землю і піднимають такий крик, що можна оглухнути від него. Аж коли сонце знову засьвітить, они тїшать ся що прогнали від него нечистого духа і вертають спокійно до роботи.

Нинї навіть і мала дитина, що ходить до школи, знає, що то єсть затьмінє сонця; знає навіть, що затьмінє буває часткове, обручкове і повне. А всеж таки і між старшими, навіть впрочім і образованими, знайдесь богато таких, котрі не зовсїм ясно знають ріжницю між затьмінєм обручковим а повним. А вже про ті инші з'явиська, які видко при затьміню сонця, таки найменше, або й нїчого не знає ся, бо се річ окремої науки, котрою дуже мало хто займає ся. Для того при нагоді надходячого затьміня не від ричи буде дещо о тім поговорити.

Затьмінє сонця буває тогди, коли місяць стане між землею а сонцем і заступить сонце. Замість сьвітла сонця паде тогди на землю тїнь від місяця. Требаж насамперед придивити ся тїни взагалї.

Поставмо гранчастий оловець сторцом на білий папір до сонця і придивім ся, яку він тїнь пускає. Насамперед побачимо, що боками від него іде слабша, яснїйша тїнь, а серединою зробить ся тїнь дуже темна, в три угли; при гранчастім олівци у відповіднім сьвітлї ту ріжницю видко лїпше, як при круглім. З того вже видимо, що кожда річ при сьвітлї сонця пускає двояку тїнь, боками слабу, а серединою найтемнїйшу. Так само і кулька буде пускати двояку тїнь: серединою найтемнїйшу а боками яснїйшу. Тїнь від кульки буде виглядати як би подвійний кружок, в середині менший, темнїйший, а з него вистає други більший, котрого боки видимо яснїйші. Коли-ж ще лїпше придивимо ся, то побачимо, що від кульки іде тота темнїйша тїнь, як би стіжок. Тота темна, стіжковата тїнь єсть значно коротша, як та яснїйша. Місяць єсть круглий, то-ж пускає також від сонця таку стіжковату тїнь в простір сьвятовий. Коли-ж місяць стане як-раз в простій лїнї між землею а сонцем, то заступить сонце, а его стіжковата тїнь паде тогди на землю і робить на нїй круглу тїнь. Не видимо тогди сонця, лиш місяць перед ним, котрий нїби як якийсь кружок насунув ся на него.

Треба-ж знати, що земля в своїй дорозї приходить раз в найдальше місце від сонця, а раз в найблизше. Лїтом, з початком червня, єсть земля найдальше віддалена від сонця, бо 151 мілїонів кільометрів. Тогди сонце видає ся нам дуже маленьке. З початком січня єсть земля найблизше до сонця, бо тогди віддалена від него всего лиш на 146 кільометрів. З того виходить, що нам видає ся сонце раз меншим, другий раз більшим. Місяць єсть близше землї і длятого видає ся нам далеко більшим як сонце. Але й місяць для нашого ока не однаково великий, бо дорога его доокола землї не єсть однакового кругла, лиш трохи подовгасто кругла Раз буває він від землї віддалений на 357.000 кільометрів і тогди єсть найблизше та видає ся нам більшим; другий раз відходить від землї на 407.000 кільометрів і тогди єсть дальше від нас та здає ся нам меншим. З того видимо, що і сонце і місяць для нашого ока не завсїгди однаково великі, раз більші а раз менші. Загально видають ся они нам більше менше однакові. Коли-ж місяць прийде в таке місце межи сонце а землю, що він видаєсь нам більший від сонця, то заступить цїле сонце і тогди кажемо, що єсть повне затьмінє сонця. Сонце видаєсь нам лїтом найменше і длятого лїтом буває найчастїйше повне затьмінє сонця. Коли-ж знову місяць прийде в таке положенє між землею а сонцем, що він видаєсь нам меншим, а сонце більшим, то буває затьмінє обручкове.

Придивім же ся самій тїни місяця підчас затьміня сонця. Щоби місяць закрив зовсїм сонце перед нами, то ми мусимо знаходити ся в самім кінчику стіжковатої его тїни. Стіжковата тїнь місяця при пересїчнім віддаленю місяця і сонця єсть довга лиш на 371.000 кільометрів, а що місяць єсть віддалений від землї пересїчно на 385.000 кільометрів, то кінчик его тїни єсть віддалений від землї ще на 14.000 кільометрів, отже не досягає до землї. Коли же місяць стане ще в такім місци, в котрім єсть найдальше віддалений від землї, то затьмінє тогди мусить бути конче обручкове, значить ся, его стіжковата тїнь не досягне землї; на сонци будемо видїти чорний кружок місяця, а доокола него ще ясну, сьвітячу обручку сонця. При теперішнім же затьміню сонця дня 9 серпня буде земля віддалена від сонця на 151 мілїонів кільометрів, а місяць від землї на 368.500 кільометрів; тїнь его буде длятого довга на 376.500 кільометрів, отже ще на цїлих 8000 кільометрів довша, як віддаленє від землї, вкриє длятого землю колесом на 130 кільометрів по середині широким, а всї люди, що будуть знаходити ся в тім колесї тїни місяця, не будуть зовсїм видїти сонця. Затьмінє буде для них повне. То колесо повного затьміня буде іти — як вже сказано північною Европою, Азиєю та ледоватим морем; зачне ся від побережа Норвеґії, піде через Фінляндию і Сибір попри устя рік Оби і Лени аж до японьского острова Єссо, і лиш з сеї сторони буде приступне. Длятого то вже давно вибрали ся туди учені, щоби там робити свої спостереженя. До Норвеґії вибрали

— **Незвичайне торжество** відбуло ся — як пишуть з Підлютого — в недїлю дня 2-го серпня в тій місцевости. Звістний духовник львівскої семинариї о. Ісидор Дольницкий був іменований прилатом Є. Сьв. Папи. Майже рівночасно з грамотою, яка наспіла до Є. Ем. Кардинала з Риму, приїхав до Підлютого і о. Дольницкий. В недїлю, коли о. Дольницкий мав розпочати соборну службу Божу, відчитано в церковцї підлютскій дотичну папску грамоту, по чім по промові удїлив Є. Ем. Кардинал номінатови благословеня і вручив грамоту. Зібрані в Підлютім купелеві гості зложили хор і відсьпівали службу Божу в часї котрої церковця була битком наповнена так тамошними як і посторонними людьми, що проживають там на купелях, або працюють по лїсах при зрубах. По службі відбув ся в честь нового прадата обід у Єго Емін., на який були запрошені всї присутні гості в числї 46 осіб. По обідї гостив у себе всїх присутних Єго Емін. вельми сердечно. Рівночасно з о. Дольницким іменований прадатом і о. Йос. Мельницкий, віцеректор львівскої семинариї, а шамбелянами тайними іменовані оо.: Мих. Соневицкий катихит з Бережан, Мих. Кульматицкий, Кароль Левицкий і Григ. Словицкий.

— **Виновник замаху** довершеного минувшої суботи у Відни доси ще не вислїджений. Також не звістна доси цїль замаху. Полїция арештувала кілька осіб. По переслуханю всїх випущено на волю. Вказівки, що служать за підставу доходженя дуже неясні. Також непевна річ, чи чоловік, що приніс пачку до робітнї Баша був лише післанцем, чи може злочинцем. Знають о нїм то, що був одїтий як муляр і обляпаний вапном. Говорив по нїмецки з ческим акцентом. Під адресою Баша був напис: Plachen Mašinen Modelle. З того що в слові Maschiuen стояв знак š замість sch догадують ся, що виновник замаху єсть з походженя Чехом. — Челядникови Шікови, котрий був в часї замаху в робітни, показано в полїциї збірку фотоґрафій знаних злочинцїв. Шік каже, що в одній фотоґрафії пізнає цїлком певне черти чоловіка, котрий приніс бомбу. Для потвердженя того переслано ту фотоґрафію до шпиталя Воніфратрів, де тепер лїчить ся скалїчений в часї вибуху челядник Ен.

— **Потонули**: в ріцї Бузї в Сокали дня 26 липня с. р. син урядника, а в Конотопах під Сокалем 9-лїтна дочка господаря Марущака.

— **На біцикли до престола.** Правдиве „колесне" вінчане, одиноке може в своїм родї, відбуло ся онегди у Відни. Молодим був знаний міх віденьскими біциклїстами Альойзий Ляйнберґер, а молодою — єго товаришка по спортї панна Катарина Декер. О $^1/_4$ 4 год. зібрали ся гості в домі панни молодої, звідки опісля в звичайнім порядку поїхали на біциклях аж до Опери, а відтам до протестантскої церкви. Всї гості були убрані в ґалевий стрій клюбовий, а украшені галузями з мірти. Підчас вінчаня стояли біциклї на подвірю приходскім. По вінчаню вернули гості в тім самім порядку домів.

— **Оригінальне повідомлене самоубийника.** В Марія-Енцерсдорфі під Віднем знайшов онегди тамошний властитель реальности, Раб, коли зайшов до затїнку в своїм городї, якусь закоркувану фляшку на столї, а на фляшцї прилїплену карточку, на котрій було написано: „Прошу добре придивити ся, що в сїй фляшцї і після того дїлати". Під враженєм недавного замаху у Відни Раб дуже перепудив ся і не тикав вже фляшки, боячись, щоби не став ся також жертвою якогось замаху і побіг чим скорше до уряду громадского і дав знати. Бурмістр закликав тогди возьного вислуженого капраля при артилериї і всї три пішли оглянути небезпечну фляшку, чи може нема в нїй динаміту або якоїсь иншої вибухової матерії. З великою осторожностию і неаби яким страхом підходить насамперед возьний яко знаток до фляшки і насамперед здалека, а відтак і з близька дивить ся, що в нїй може бути. Дивить ся і оглядає зі всїх боків та не видить нїчого, лиш якусь карточку візитову, на котрій стоїть написано: „Іван Пельцль, учитель танцїв в Моравскім Трибові" Приглядаєсь відтак близше, а на карточцї з другого боку написано: „Хто сю фляшку знайде, нехай дасть знати до уряду громадского, що я вже не жию". За ориґінальним самоубийником стали зараз шукати, але й слїд за ним пропав.

Штука, наука і лїтература.

— **Про конкурс редакциї „Зорі"** читаємо в послїднім числї „Зорі" таку замітку: „На розписаний с. р. нашою редакцією конкурс наспіло 10 творів. Упрошена до осуду тих творів комісия, в склад котрої входили Вп. дир. Ол. Борковский, др. Щурат і К. Паньківский, перевівши на засїданю 24-го м. м. основну дискусию, не признала нї одному творови премію і поручила видруковати в „Зорі" лиш одну новельку А. І. ч. 11 під заг. „Родина шевця". Новелї: „В обіймах нужди" Василя Ольговенка, „Празник в Ланївцях" П. А. і „З нинїшної доби" показали ся такі слабі, що й годї було про них поважно говорити. Між остатними чотирма новелями виріжнювались талановитим переведенєм акциї і доєить зручною технїкою головно „Зломані крила" Нестора Л—на і „Грядуче поколїнє", та не доставало їм реальности описуваних подій і характерів. Ті самі хиби виказано і в слабших з огляду на технїку новелях: „Відлюдок", „Богослови" (автора „Родини шевця") і „Незаконна". Драматичного твору під заг. „Супруги" комісия не увзглядняла тому, що конкурс розписано передовсїм на новелї і повісти. Докладнїйшу оцїнку всїх творів подамо в однім з найблизших чисел „Зорі".

— **„Дзвінка" ч. 14** містить: Оповіданє Ів. Франка „Королик і медвідь"; — продовжене оповіданя Стеф. Пятки „Суєта о насущний";— дальшу часть „Учених розмов Никольця з татуськом" О. Макарушки; — продовжене оповідань Е. Бертета „Малий Американець"; — оповіданє Растика „Вязень" і ілюстрацію „Пригода в дорозї".

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 6 серпня. Мінїстер зелїзниць Ґуттенберґ виїхав на інспекцию зелїзниць державних до Кракова і Львова.

Мадрид 6 серпня. В околици Валенциї появило ся кілька мабуть републиканьских ватаг і стріляли до урядників митових. Вислана кавалерия розігнала ватаги, кількох людий поранила а кількох арештувала.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1896, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	11·00	4·40	9·55	6·45	—
Підволочиск	6·00	2·11	—	—	9·30	10·45	—
Підвол. з Підз.	6·14	2·25	—	—	9·48	11·12	—
Черновець	6·10	—	—	10·15	2·45	—	—
Черновець що понедїлка	—	—	—	10·25	—	—	—
Велзця	—	—	—	9·15	—	—	—
Мушини на Тарнів	8·40	11·00	—	4·40	—	6·45[1]	—
Гребенова [2])	—	—	—	—	9·35	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	5·22	9·35	3·05	7·22
Зимної Води [4])	—	—	—	—	1·32	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	1·20	—	—
Брухович [6])	—	—	—	—	3·20	—	—
Янова [7])	—	—	—	9·45	3·00	8·55	—
Янова	—	—	—	9.45[8]	1·05[9]	3·00[10]	6·25[9]

[1]) Від 1 червня до 30 вересня. [2]) Від 10 липня до 31 серпня. [3]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [6]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [7]) Від 1 мая до 15 червня і від 1 вересня до 30 цьвітня кождого дня. [8]) Від 16 червня до 31 серпня що день. [9]) Від 16 червня до 31 серпня в недїлї і сьвята. [10]) Від 16 червня до 31 серпня в тиждневі дни.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 минут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

се нїмецкі і анґлїйскі, на Сибір російскі а до Японї на Єссо анґлїйскі, француски і американьскі звіздарі.

Поза згаданим колесом не буде вже видко повного затміня. Люди близько того колеса будуть видїти ще й кусник сонця. Для них буде отже то затмінє лиш часткове. Чим дальше від того колеса, тим більше буде видко сонце, тим менше буде затмінє часткове, а на конець сторони, положені таки далеко від него, як н. пр. полуднева Европа, не будуть мати зовсїм нїякого затміня.

О що-ж розходить ся ученим при сїм затміню? Головно о дві річи: о згадану вже повисше корону і о так звані протуберанци або огнисті тумани на сонци. Що то єсть корона? Єсть то якесь доси загадочне для нас з'явище на сонци, котре можна видїти лиш підчас повного затміня. Якесь зарево білавого сьвітла окружає наше сонце доокола і сягає так далеко поза него, що своїм обємом єсть далеко більше, як само сонце. Звідки оно бере ся, не знаємо. Спостереженя при затмінях в 1878 і 1889 р. показали лиш то, що в тім сьвітлї відбувають ся якісь скорі зміни і що оно показує в своїм складї якесь первотвориво, зване „гелїюм", котрого на земли не знаємо. Пішов дальше здогад, що то єсть якась ослона нашого сонця подібна до тої, яку творить воздух на нашій земли і що в тій ослонї знаходить ся водень (ґаз з котрого складає ся вода) розложений на свої складові части, і що той ґаз не єсть — як нам доси здавало ся — первотворивом, не маючим нїяких складових частий. Нїмецкий учений Ґрузон доказує, що та корона не сьвітить; єсть то лиш якась ослона, котрої складу ще не знаємо. Тепло і сьвітяче проміне родять ся на сонци, звідси виходять они і розкладають ся в тій ослонї на свої складові части і осьвітляють єї блїдавим сьвітлом. Аж коли приходять у воздух нашої землї, сполучають ся знову разом і дають нам то сьвітло і тепло о котрім ми кажемо, що оно походить від сонця. Отже розходить ся тепер ученим о то, щоби розслїдити ту корону і єї сьвітло.

Другою загадочною річию суть для нас т. зв. огнисті тумани або протуберанци. Як у нас на земли звіє ся нноді величезний туман пороху і підойме ся високо в гору, так видко на сонци підчас повного затміня навіть голим оком якісь червоні, нїби огнисті тумани, котрі піднимають ся на 20.000 ґеоґрафічних миль високо в гору понад сонце і прибирають всїлякі види, котрі борзо змінюють ся. Найбільше ще подобають они на бухаючу із сонця поломінь, котра нїбр величезним морем вкриває сонце місцями. Дальші розслїди показали, що ті огнисті тумани складають ся по найбільшій части з ґазів, в котрих головно єсть водень і що они виходять з ґазової ослони сонця, т. зв. хромосфери, котра окружає сонце грубою на 1660 ґеоґраф. миль верствою. Та ослона, кажуть, єсть жарiючим воднем, в котрім знаходять ся ще й якісь творива, котрих ми на земли не знаємо. Розходить ся отже ще й о докладнїйше розслїджене сих туманів огнистих.

Повне затмінє дня 9 серпня буде послїдне в Европі в теперішнім столїтю. Аж дня 28 мая 1900 буде повне затмінє в Іспанїї і Альжірі; відтак обручкове затмінє 11 падолиста 1901 р. в Спицилїї і Єгиптї; повне затмінє дня 30 серпня 1905 межи Валядолїдом а Тріполїсом; повне затмінє 17 цьвітня 1912 р. межи Віттенберґом, Парижем і Дісельдорфом і наконець повне затмінє дня 21 серпня в Росиї.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.